

Brauch Magda

Beke Sándor: Tekintetemmel megfésüllek

Versek

Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, Székelyudvarhely, 2012

Nem véletlen, hogy Beke Sándor legújabb verseskötetének ismét a Hargita a „főszereplője” (*Tekintetemmel megfésüllek*. Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, Székelyudvarhely, 2012). A két ciklusból álló kötet első része (A lantot mítosz pengeti) a megszokott, bőbeszédű szabadvers formában íródott. *A csend hídján* című második ciklus 16 rövid, tömör, többnyire képvess formában alkotott költeményt tartalmaz.

A Hargitáról szóló költemények minden vonatkozásban, minden oldaláról bemutatják ezt a tájegységet. A versek egyszerre lényegre törők, realiztikusak és elbűvölően romantikusak. Beke Sándor úgy szereti ezt a hegyvidéket, mint Petőfi az alföldet: télen-nyáron egyformán.

Kötetindító poémájában (*Elégia a Hargitához*) a táj részletező bemutatása előtt kifejezi az iránta érzett bőségesen áradó szeretetét, a szülőföldhöz való feltétlen ragaszkodását, mely már-már a szerelmi vallomás hőfokával vetekszik: „mintha nem is ismernék/ más tájat s más világot, / mintha szikár ormodnak / testvére lennék, / gyermeki ámulattal / látogatóban / úgy megyek föl / hozzád vasárnap.”

A téli Hargita és a *Decemberi fenyő* című költemények 2010 telén keletkeztek, így a hegységnek egy másik arcát mutatják be: télen mesebeli tájjá válik a megismerésített „Szent Hegy”, melynek a hólepel betakarja testét és melegíti szívet. A költő ismételten „szerelmet vall” a hegységnek:

„ December van,
Belepett a hó.
Tekintetemmel megfésüllek,
s hogy ne fázzál
— új évszakot sürgetve —,
képzeletemben lerázom
rólad a fehér ruhát (...)”

(*Decemberi fenyő*)

Két istenes versével ismét bebizonyítja, hogy — olykor vívódó, kételyektől gyötört ember léte — egyedül Istenben talál vigaszt, nyugvást: „ a hétköznapi gyarlóságok / ingoványában / nem hagy elveszni. / Magához ölel, / s fölemel az

Isten” — írja *Isten* című versében. *Az én Miatyánkomban* az ima, a Miatyánk sorait önálló gondolataival egészíti ki, értelmezi, magyarázza, részletezi: „Miért vagy itt, / Istenem? / Miért nem tűnsz el, / ha azt mondják: / „nincs isten”, / „nem vagy fontos”, / és „nincs szükség reád”, / miért vagy egyszerre / itt is és ott is, / a földön, az égen, / a mindenségben?”

Mint sok más versimájában, ezúttal is „közvetlenül”, saját szavaival fordul Istenhez: „Azért még / felfohászokodom: / „de szabadíts meg a gonosztól!” / És hadd, / hogy a sötétből eltávolodva / reggel / gyermekszívvvel / ébredjek, / s tiszta legyen / minden tettem, / szándékom / és gondolatom.”

A verseskötet második részében a cikluscímadó és -bevezető vers (*A csend hídján*) szimbolikus értelmű: a költő szembeállítja a természet békéjét, csendjét az azt megrontani akaró emberekkel. A továbbiakban rövidebb, többnyire képverseket találunk, melyek egy része ars poeticának tekinthető: *Tudósítás*, *Ötlet*, *Íróeszköz*, *Kitaláltalak* és részben az *Elmosolyogtam magam* című, szatírának beillő költemény.

Képversei magvas, bölcs gondolatokat fejeznek ki, tömören, lényegre törően. A szeretetről, szerelemről szól a *Szaladgálás*, *Az éjjeli lámpa*, *Karácsony*, *Melegítés*, *Gyertyaláng*.

Más képversek a világban tapasztalható furcsaságokat, ellentéteket emelik ki:

„R
o z s
d á s sz
ö g e s d r ó
t o n
h a r m a t c s e p p ”

(Állomás)

Erdélyi Toll — gyermeknek

Csire Gabriella

NAPOT JÁTSZÓ GYERMEKKOR
(II.)

A tiltott gyümölcs

A Szamos partján játszottunk. Fűzfaágat nyesett egy fiú, hogy sípot faragjon. A fölaprított fadarabkák szivacsos belsejét nekünk adta, kisebbeknek. Gondtalanul csemegéztünk.

A mézédés délutánt Lencsi zavarta meg. Ostoba prücsöknek nevezett bennünket, mert ő már iskolás volt, és tudta, hogy el kell dobni a dudvás-taplós „vacakot”. Koszorúba font haja kibomlott, úgy rohangált ide-oda. Egyszer csak elémbé állt.

— Meghalsz! — függesztette rám düledt szemét.

— Én?

— Te hát! — mondta fenyegetően. — Még ma éjjel.

— De miért? — fúlt el a hangom. — Miért?

— Mert dudvát ettél!

Rohanás közben sepertem le köténykémről a maradékot. Lélekszakadva értem haza, de nem mentem be a házba. Hátamat nekivettem a terasz kőfalának. Hogy is vallhatnám be a szüleimnek, hogy még az éjjel meghalok?

Az előszoba nyitott ajtaján keresztül jól hallottam Anyu és Apu vidám duruzsolását. Hívtak vacsorázni, de azt válaszoltam, nem vagyok éhes.

